

SAMENVATTING VERORDENINGEN

Om welke verordeningen gaat het?

1. Afstemmingsverordening
2. Re-integratieverordening
3. Verordening tegenprestatie
4. Nalevingsverordening
5. Verordening individuele inkomenstoelage
6. Verordening DijkenwaardPas
7. Verordening beslistermijn schuldhulpverlening
8. Verordening cliëntenparticipatie
9. Verordening cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening

Bij iedere verordening geven we aan

1. Wat is er geregeld;
2. Hoe komt dit er uit te zien;
3. De belangrijkste wijzigingen (oud versus nieuw);
4. Bestuurlijke keuzes;
5. Financiële consequenties.

Participatiewet in balans

Er ligt een wetsvoorstel om de Participatiewet te verbeteren. Eenvoud, vertrouwen, menselijke maat en uitvoerbaarheid staan centraal. Consequentie van de herziening is dat dit impact heeft op gemeentelijk beleid en tot noodzakelijke aanpassingen zal leiden. Er komen in 2024 en in de loop van 2025 aanpassingen op deze verordeningen. We betrekken de gemeenteraden bij de te maken keuzes. Indien wenselijk organiseren we een raadsinformatieavond om de keuzes te bespreken.

1. De Afstemmingsverordening

Gemeenten moeten regels opstellen over de verlaging van de uitkering bij het niet nakomen van verplichtingen die bij de uitkering horen. In welke situaties en op welke wijze de uitkering verlaagd wordt.

Hoe

Aan een uitkering verbindt zowel de wet als het college medewerkingsverplichtingen. Hoe die verplichtingen er uit zien, hangt af van de situatie en de persoonlijke omstandigheden.

Als de belanghebbende de verplichting(en) niet nakomt kan dat gevolgen hebben voor de uitkering, namelijk een verlaging van de uitkering. Er wordt voorgesteld hoe het college omgaat met het verlagen van een uitkering in verschillende situaties, en wat de hoogte en de duur van de verlaging is. Verlaging blijft altijd achterwege als de belanghebbende geen verwijt is te maken.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordeningen

De verordening is gewijzigd ten opzichte van de huidige verordeningen.

1. In deze verordening is afgeweken van de modelverordening van de VNG.
Hiermee is de nieuwe verordening een stuk korter dan de huidige verordening.
 - a. Er zijn uitsluitend artikelen opgenomen waarbij sprake is van een verordenende bevoegdheid;
 - b. niet voor alle arbeidsverplichtingen wordt ingeval van schending, een maatregel opgelegd;
 - c. de artikelen 10 en 13 beperken zich tot een algemene omschrijving in plaats van een uitgebreide opsomming van situaties.
2. Wijziging als gevolg van uitspraak van de Centrale Raad van Beroep
Sinds 2021 mogen gemeenten op grond van jurisprudentie de duur van een verlaging van de uitkering (het aantal maanden) bij de geüniformeerde verplichtingen (lees: wettelijke verplichtingen) niet zelf meer bepalen, als een verplichting niet nagekomen wordt. In de verordening is nu geregeld dat de duur in alle gevallen (dus ongeacht de aard van de verplichting) 1 maand bedraagt.
3. Verrekening bestuurlijke boete Wet inburgering is opgenomen in de verordening
4. Relatie tussen Participatiewet en de Wet inburgering 2021 is verwerkt.

Wet inburgering 2021

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering 2021 in werking getreden.

Hierin staan de plichten waar de inburgeringsplichtige zich aan moet houden. Doet hij dit niet, dan kan hij een boete krijgen. Er zijn ook situaties waarbij de uitkering kan worden verlaagd omdat de inburgeringsplichtige met een uitkering niet meewerkt aan zijn re-integratie. Dan spreken we over samenloop. Het college moet dan een keuze maken: óf een boete, óf de uitkering verlagen. Dit wordt geregeld in de verordening.

Ook kan de inburgeringsplichtige met een bijstandsuitkering een verlaging van de uitkering krijgen als hij niet meewerkt aan de ontzorgplicht van de gemeenten (doorbetalen van de vaste lasten gedurende 6 maanden) als het ontzorgen naar het oordeel van het college noodzakelijk is. In de verordening is de hoogte en de duur van de verlaging opgenomen.

Bestuurlijke keuzes

Participatiewet in balans

Er ligt een wetsvoorstel om de Participatiewet te verbeteren. Eenvoud, vertrouwen, menselijke maat en uitvoerbaarheid staan centraal. Het is wettelijk gezien echter nog niet mogelijk op de inhoud hiervan te anticiperen, omdat het nog een wetsvoorstel is.

Consequenties afstemmingsverordening

- De hoogte van de afstemming bij schending van de geüniformeerde (wettelijke) verplichtingen is dus nog hetzelfde als in de huidige Participatiewet. Dit is wettelijk zo bepaald. De verordening sluit hierop aan.

- De hoogte van de afstemming en de duur van de afstemming blijven in principe gelijk.
- Er zijn minder arbeidsverplichtingen waarvoor bij schending een verlaging plaatsvindt van de uitkering. Voor de niet wettelijke verplichtingen betekent dit dat er nu nog 3 categorieën te onderscheiden zijn in plaats van vier. De verplichtingen die in de oude situatie opgenomen waren in de tweede categorie zijn komen te vervallen (bv niet voldoen aan identificatieplicht omdat als hier sprake van is het recht op uitkering niet kan worden toegekend; niet voldoen aan oproep taaltoets omdat deze overtreding bijna niet voorkomt en de verwachting is dat de taaltoets wordt geschrapt).

Aandachtspunten

- Zodra mogelijk zal een aanpassing van deze verordening aan de Raad worden voorgelegd. De Participatiewet in balans treedt waarschijnlijk in werking op 1 januari 2025.
- Deze afstemmingsverordening is ook afhankelijk van het wetgevingstraject van het wetsvoorstel Handhaving Sociale Zekerheid. Doelstelling hiervan is gelijkschakeling handhavingsbepalingen tussen UWV, SVB en gemeenten.

Financiële consequenties

n.v.t.

2. De re-integratieverordening

Gemeenten moeten regels opstellen over re-integratie. Welke voorzieningen of instrumenten zetten zij in, die erop gericht zijn om de inwoner met óf zonder uitkering zo snel mogelijk aan (betaald) werk te helpen of te laten participeren.

Hoe

Er wordt voorgesteld welke voorzieningen en instrumenten het college kan aanbieden, voor welke doelgroepen en onder welke voorwaarden. Ook in welke gevallen een voorziening beëindigd kan worden. Voorbeelden zijn scholing, beschut werk, loonkostensubsidie en premies. Uitgangspunt is dat re-integratie maatwerk is. Het is afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het individuele geval een passend re-integratietraject is.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordeningen

De verordening is gewijzigd ten opzichte van de huidige verordeningen.

Per 1 juli 2023 is de wet Breed offensief ingevoerd. Het doel is om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen.

Dit gebeurt o.a. doordat:

- Werkgevers makkelijker loonkostensubsidie voor hun werknemers kunnen krijgen;
- De werknemer hulp op maat kan aanvragen;
- Er voor de werkgever meer duidelijkheid komt over welke re-integratiemiddelen hij kan krijgen en gebruiken;

Het Breed offensief zorgt voor meer passende ondersteuning van mensen met een beperking. In de verordening staat welke werkvoorzieningen kunnen worden aangeboden en de criteria die daarvoor gelden.

Het voorstel is om o.a. de volgende (nieuwe) voorzieningen aan te bieden:

- Werkstage;
- Detacheringsbanen;
- Participatieplaats;
- Ondersteuning bij leerwerk traject;
- Persoonlijke ondersteuning bij werk: jobcoaching
- Werkplekaanpassingen
- Interne werkbegeleiding
- Specifieke voorzieningen voor mensen met een beperking, zoals vervoersvoorziening of voorzieningen bij visuele of motorische handicap.

Bestuurlijke keuzes

De re-integratieverordening is opgesteld in samenwerking met WerkSaam (uitvoeringsorganisatie in West-Friesland) en de gemeenten in de Kop van Noord-Holland. Voor de werkgevers en de inwoners in de arbeidsmarktregio één geharmoniseerde verordening met een gelijk aanbod aan voorzieningen. Daarbij is gebruik gemaakt van de modelverordening van de VNG.

Alle voorzieningen uit de modelverordening zijn overgenomen m.u.v. een nieuwe voorziening m.b.t. loonkostensubsidie (facultatief artikel). De subsidie kan worden verstrekt aan de werkgever die een (zeer) kwetsbare persoon in dienst neemt ter compensatie van het feit dat deze persoon nog niet volledig kan worden ingezet. Wij zien niet de noodzaak voor een aparte loonkostensubsidie voor werkgevers die personen in dienst nemen uit de doelgroepen die vallen onder de definitie van (zeer) kwetsbaar. In dringende gevallen kan maatwerk worden geleverd.

Nieuw in de re-integratieverordening is de participatieplaats voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft voor de eerste keer na zes maanden recht op een premie en vervolgens iedere 6 maanden (tot maximaal 4 jaar). De hoogte van de premie moet worden vastgelegd in de verordening.

Wij sluiten voor de hoogte van de premie aan bij de gemeenten in de arbeidsmarktregio en stellen de premie vast op € 150 per zes maanden.

Financiële consequenties

De uitgaven van de re-integratievoorzieningen moeten jaarlijks binnen het re-integratiebudget blijven. Door de nieuwe aanvraagmogelijkheid voor persoonlijke ondersteuning door werkgevers en werknemers worden er meer aanvragen voor voorzieningen verwacht. En dus mogelijk een stijging van de uitgaven. We zullen dit monitoren. Mocht het nodig zijn dan zullen er beheersmaatregelen genomen worden om niet tot budgetoverschrijding te komen.

3. Verordening tegenprestatie

Cliënten kunnen worden gevraagd om maatschappelijk nuttige werkzaamheden te doen als tegenprestatie voor het ontvangen van een uitkering.

Gemeenten zijn verplicht om vast te leggen hoe zij omgaan met de tegenprestatie. Welke voorwaarden en regels hiervoor gelden.

Hoe

Over de omvang en duur van de tegenprestatie wordt het volgende voorgesteld:

- De tegenprestatie wordt opgedragen voor de maximale duur van 3 maanden,
- De tegenprestatie wordt opgedragen voor maximaal 20 uren per week.
- De tegenprestatie kan binnen een periode van 12 maanden slechts tweemaal worden opgedragen.
- Het college bepaalt op basis van de individuele omstandigheden van een belanghebbende de duur en omvang van de tegenprestatie.

Als een cliënt parttime werkt, een re-integratietraject volgt, mantelzorg of vrijwilligerswerk doet, of arbeidsongeschikt is, legt het college geen tegenprestatie op.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordeningen

De verordening is niet gewijzigd ten opzichte van de huidige verordeningen.

Bestuurlijke keuzes

Er zijn nu geen nieuwe bestuurlijke keuzes gemaakt.

Financiële consequenties

Geen

4. Nalevingsverordening

Gemeenten zijn verplicht een verordening te hebben die er voor zorgt dat belanghebbende de regels naleeft en uitkeringen op de juiste plek terecht komen.

Hoe

Aan het verstrekken van uitkeringen en voorzieningen zitten rechten maar ook plichten verbonden. De diensten worden verleend onder voorwaarden. Sommige voorwaarden zijn wettelijk bepaald, sommige voorwaarden zijn toegespitst op het individu en de omstandigheden waarin hij of zij verkeert. Naleving van die voorwaarden is belangrijk om te voorkomen dat belanghebbende in de problemen komt. Ook is het belangrijk omdat goede naleving er voor zorgt dat solidariteit en draagvlak voor het sociaal stelsel geborgd blijft. In de verordening schetsen we de grote lijnen. In het uitvoeringsplan werken we het hoe en wat nader uit aan de hand van doelstellingen.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordeningen

De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard hebben een verouderd beleidskader (geen verordening). De BUCH gemeenten hebben het onderdeel handhaving integraal opgenomen in de verordening Sociaal Domein. De grootste wijziging ligt in de verschuiving van het accent van handhaven naar zorg dragen voor preventie. Daarom spreken we ook van een nalevingsverordening in plaats van een handhavingsverordening.

Bestuurlijke keuzes

Er zijn nu geen bestuurlijke keuzes gemaakt.

Financiële consequenties

Geen

5. Verordening Individuele inkomensvoet

De inkomensvoet is een jaarlijkse toeslag voor mensen die 3 jaar of langer moeten rondkomen van een laag inkomen en geen uitzicht hebben inkomensverbetering.

Hoe

In de verordening is geregeld:

- de duur dat men van minimuminkomen geleefd moet hebben (= 36 maanden)
- Inkomensgrens (120%)
- Hoogte toeslag (afhankelijk van gezinssituatie)

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordeningen

De verordeningen zijn inhoudelijk hetzelfde. Er is alleen een klein verschil in de hoogte van de bedragen. Dit zijn afrondingsverschillen die in de loop der jaren zijn ontstaan. De bedragen van de gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard zijn iets gunstiger voor de inwoners. Daarom is er voor gekozen deze bedragen op te nemen in de verordening.

Bestuurlijke keuzes

Er zijn nu geen bestuurlijke keuzes gemaakt.

Financiële consequenties

Geen.

6. Verordening DijkenwaardPas

De DijkenwaardPas is een minimapas waarop een tegoed staat om te besteden bij sportverenigingen, culturele instellingen etc.

Hoe

In de verordening is de doelgroep bepaald die voor de DijkenwaardPas in aanmerking komt. Dit zijn inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordeningen

De naam van de verordening is gewijzigd (was verordening Meedoenpas, is nu DijkenwaardPas).

Bestuurlijke keuzes

Er zijn nu geen bestuurlijke keuzes gemaakt.

Financiële consequenties

Geen

7. Verordening beslistermijn gemeentelijke schuldhelpverlening

Inwoners met schulden kunnen bij gemeenten terecht voor onder meer advies, schuldbemiddeling of een saneringskrediet. Gemeenten moeten de termijn vastleggen waarbinnen zij -na het eerste gesprek over de hulpvraag- moeten besluiten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt.

Hoe

Er wordt een termijn van 8 weken voorgesteld.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordening

Geen wijzigingen, de beslistermijn blijft 8 weken. Wel streven we er naar de feitelijke beslistermijn voor de inwoner zo kort mogelijk te houden.

Tijdens de 8-wekentermijn wordt er veel aan gedaan om 'rust op de mat' te creëren (aanschrijven schuldeisers, verwijzing naar ketenpartners, dossier op orde (thuisadministratie), beoordeling recht op (voorliggende) voorzieningen en toeslagen etcetera). Er wordt dus altijd 'breed' gekeken welke oplossing op dat moment het beste is voor de klant op weg naar een schuldenvrije toekomst. Als er sprake is van crisis, dan wordt altijd binnen 3 dagen gehandeld.

Bestuurlijke keuzes

Er zijn nu geen nieuwe bestuurlijke keuzes gemaakt.

Financiële consequenties

Geen

8. Verordening cliëntenparticipatie

Gemeenten zijn verplicht hun cliënten of vertegenwoordigers te laten meedenken over de uitvoering van de Participatiewet. De cliëntenadviesraad brengt – gevraagd en ongevraagd- advies uit aan Zaffier over beleidsvoorstellen (verordeningen en beleidsregels) de uitvoering en de evaluatie. Dit doet de cliëntenraad voor alle inwoners van de gemeenten die deelnemen aan Zaffier.

Hoe

In samenspraak met de cliëntenadviesraad zijn o.a. de taken, samenstelling, werkwijze en het budget van de cliëntenraad beschreven.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordeningen

De verordening is gewijzigd ten opzichte van de huidige verordeningen.

- Er wordt geadviseerd aan het Dagelijks Bestuur Zaffier i.p.v. aan de colleges van de individuele BUCH gemeenten respectievelijk het bestuur van Halte Werk.

Bestuurlijke keuzes

In deze verordening worden geen bestuurlijke keuzes gemaakt; de verordening bepaalt de reikwijdte van de taken en bevoegdheden van de cliëntenadviesraad.

Financiële consequenties

Geen

9. Verordening cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening

Gemeenten zijn verplicht hun cliënten of vertegenwoordigers te laten meedenken over de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De cliëntenraad adviseert gevraagd en ongevraagd over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op het terrein van de Wsw en van invloed zijn op de positie van de cliënten.

Hoe

Beschreven zijn o.a. de taken, samenstelling, werkwijze en budget van de cliëntenraad.

Belangrijkste wijziging(en) ten opzichte van de huidige verordening

De verordening is niet gewijzigd ten opzichte van de huidige verordeningen.

Bestuurlijke keuzes

Er zijn nu geen nieuwe bestuurlijke keuzes gemaakt.

Financiële consequenties

Geen